

7/54584

GK. 46

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 89456481/610/145
Konu : Yazılı soru önergesi (7/54584)

10 Subat 2015

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 13.11.2014 tarihli ve 202132 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde yer alan İstanbul Milletvekili Sayın A.Levent TÜZEL tarafından verilen 7/54584 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevap ekte sunulmaktadır.
Gereğini arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

Ek: Cevap (2 sayfa)

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN A.LEVENT TÜZEL'İN 7/54584 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR

Anayasanın 51'inci maddesine göre "Çalışanlar ve işverenler, üyelerinin çalışma ilişkilerinde, ekonomik ve sosyal hak ve menfaatlerini korumak ve geliştirmek için önceden izin almaksızın sendikalar ve üst kuruluşlar kurma, bunlara serbestçe üye olma ve üyelikten serbestçe çekilme haklarına sahiptir. Hiç kimse bir sendikaya üye olmaya ya da üyelikten ayrılmaya zorlanamaz."

6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun 25'inci maddesi, işçiye sendikal nedenlerle iş sözleşmesi feshedilen işçiye 4857 sayılı İş Kanununa göre dava açma hakkı vermektedir. Ayrıca, Kanunun 78'inci maddesi ile sendikada kalmaya veya üyelikten ayrılmaya zorlayanlara, fiilleri daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde her bir üyelik için yediyüz Türk Lirası idari para cezası ile cezalandırılmaları öngörülmüştür.

5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 118'inci maddesinde, bir kimseye karşı bir sendikaya üye olmaya veya olmamaya, sendikanın faaliyetlerine katılmaya veya katılmamaya zorlamak amacıyla, cebir veya tehdit kullanan kişilere altı aydan iki yıla kadar hapis cezası öngörülmüştür.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından son 5 yılda 30.702 saha denetlenmiş ve bu denetimler sonucunda 13.908 sahanın faaliyeti durdurulmuştur.

Kömür sahalarına son 5 yılda 1346 denetim gerçekleştirilmiş olup 352 sahada projeye aykırı faaliyette bulunmak nedeniyle faaliyetler durdurulmuştur.

Yeraltı işletme yöntemiyle çalışan 206 kömür ocağının tamamı anılan Bakanlık tarafından denetlenmiştir. Yapılan denetimler sonucunda 78 ocağın faaliyeti durdurulmuştur.

Bakanlığımızca yer altı kömür madeni işletmelerinde iş sağlığı ve güvenliği yönünden 2014 Haziran ayından bu güne kadar yapılan teftişler sonucunda 105 işyeri için işin durdurulması kararı alınmıştır.

2014 yılında verilen durdurma kararlarının nedenlerine ilişkin çalışma yıl sonunda yapılacaktır.

Karaman Ermenek Bölgesi'nde faal olarak üretim yapmakta olan 9 yer altı kömür ocağı bulunmakla birlikte 2014 yılında 3 işyeri için durdurma kararı uygulanmış olup, bu işyerlerinden, yapılan teftişte tespit edilen ve hayati tehlike içeren mevzuata aykırılıkları gideren 1 işyerinde durdurmanın kaldırılması kararı uygulanmıştır.

Karaman ili Ermenek ilçesinde bulunan Has Şekerler Madencilik Enerji Nakliyat İnşaat Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. – Kömür İşletmesi unvanlı işyerinde yapılan en son teftiş 19.06.2014-20.06.2014 tarihleri arasında yapılmış olup, teftişte toplam 8 mevzuata aykırılık tespit edilmiştir.

İdari para cezası uygulanan mevzuata aykırılık tespitleri aşağıdaki gibidir.

- Yeraltı ocağındaki ilkyardım odasında uygun talimatlar bulunmamaktadır.
- Ocakta zincirleme patlamaları engellemek amacıyla kurulması gereken, yerdeki kömür tozunun bastırılmasını sağlayarak havaya kalkmasını önleyecek herhangi bir patlama barajı (taş tozu veya su kullanılarak oluşturulmuş) bulunmamaktadır.
- Ocak genelinde bacalarda yapılan ilerleme ve hazırlık çalışmalarında kontrol sondajları yapılmamaktadır.
- Ocak genelinde tahkimat bağlarının fırça, kama ve takoz ile itübatlandırılması ve çintilerin yan ve üstlerden galeri cidarına sıkılanması hususunda eksikler bulunmaktadır. Yan baskılar sonucunda kesitin daraldığı ve düzenli olarak tamir tarama yapılması gereken bölümler mevcuttur.
- İşyerinde yangın tatbikatı yapılmış olup özellikle yeraltı ocağında yaşanabilecek bir acil durum hususunda ve genel meydana gelebilecek acil durumlar hususunda güvenlik tatbikatı yapılmamıştır.

- Yeraltı ocağında toplam 6 adet bekleme barajı bulunmaktadır. Bu barajların arkasında kalan galerilerdeki gaz miktarının ölçümü için numune borusu bulunmamaktadır.
- Çalışanlara verilen çizmeler malzeme düşmesi ve darbeye karşı burun koruyucu özellikte değildir.
- Yeraltı ocağında martopikör ile çalışan çalışanların maruz kaldığı titreşimin boyutları ve buna özgü sağlık muayeneleri ile ilgili herhangi bir kayıt görülememiştir.

Etkin denetimi sağlamak, sektörlerle ait özel riskleri belirleyerek ülke genelinde öncelikli risklerin yer aldığı daha fazla işyeri ve çalışana ulaşabilmek amacıyla geçmiş yıllara ait istatistiki veriler ulusal politikalar ve ihtiyaçlar göz önünde bulundurularak, çalışma hayatının riskleri ve öncelikleri ile kaynaklar dikkate alınarak yıllık olarak hazırlanan programlı teftişler hazırlanmaktadır.

Bakanlığımız, tüm madencilik sektörünü kapsayacak şekilde iş sağlığı ve güvenliği teftiş politikası olarak koruyucu ve önleyici yaklaşımı esas almış ve programlanmış teftişler ile eğitim çalışmalarını bir arada yürüterek ülkemizdeki iş sağlığı ve güvenliği bilincini yükseltmeyi benimsemiştir. Özellikle ölümlü iş kazalarının sıklıkla karşılaşıldığı yer altı kömür işyerlerinden, havza halinde üretim yapılan işyerlerinde yılda iki defa olmak üzere, yer üstü ocakları ile yer altı metal ocaklarının teftişleri, yıllık programlı teftişler halinde sürdürülmektedir.

Bakanlığımızca yapılan bu teftişler sırasında 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 25'inci maddesi gereğince, işyerinin tesis ve tertiplerinde, makine ve cihazlarında, çalışma metot ve şekillerinde, işçilerinin hayatı için tehlikeli olan bir husus tespit edilmesi halinde, tehlike giderilinceye kadar, tehlikenin niteliğine göre, işin bir bölümünün veya tamamen durdurulması istenmektedir.

Karaman ili Ermenek ilçesi Güneyyurt beldesi Pamuklu köyü Takanderesi mevkiinde kurulu bulunan "Has Şekerler Mad. Enerji Nak. İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti. Kömür İşletmesi" unvanlı işyerinde 28.10.2014 tarihinde meydana gelen iş kazası sonrasında, iki iş başmüfettişi bahse konu işyerinde iş sağlığı ve güvenliği yönünden inceleme teftişi gerçekleştirmek üzere görevlendirilmişlerdir. Kaza ile ilgili tüm bilgiler inceleme teftişinin sonuçlanmasıyla ortaya çıkacaktır.

2014 yılı Kasım ayı itibarıyla 7.708 maden arama ruhsatı ve 13.492 maden işletme ruhsatı bulunmaktadır.